

UJVIDÉKI HIRLAP.

POLITIKAI ÉS VEGYESTARTALMU LAP.

Megjelenik minden szerdán és szombaton.
Előfizetés: egész évre 8 frt, félévre 4 frt, negyedévre 2 frt.
Egyes szám ára 10 kr.
Kapható Herger Ágoston könyvkereskedésében.

Felelős szerkesztő:
dr. Nemes Sándor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Erzsébettér 6-ik sz.
-> Kéziratok vissza nem küldetnek <-
Hirdetések díjszabály szerint.

NYILT LEVÉL

DR. FLATT VIKTOR URHOZ

UJVIDÉK SZ. KIR. VÁROS FŐISPÁNJÁHOZ!

Méltóságod nagyon jól fogja tudni, hogy Budapest fővárostól, nemkülönben Zemplénnvármegye törvényhatóságától egy-egy átirat érkezett Ujvidék sz. kir. város törvényhatóságához, felhíván ezt, hogy a napirenden levő egyházpolitikai kérdést közgyűlésen tárgyalás alá vegye.

Nagyon jól fogja tudni, tudnia kell, — mert lehetetlen feltételeznünk, hogy kötelességszerűen nem jelentették volna Méltóságodnak — miszerint Budapest főváros ily értelmű átirata még 1893. évi márczius 7-én 5487/1893. sz. a. lett iktatva, Zemplénnvármegye átirata pedig 6162/1893. sz. a. még márczius 16-án került az iktatóba.

Két teljes hónapja mult azóta, s az ország majdnem minden törvényhatósága megnyilatkozott.

Két teljes hónapja mult, s azóta két közgyűlésünk is volt. Egy rendes és egy rendkívüli.

S mi türelemmel és hűségesen vártuk, hogy Méltóságod el fogja rendelni ez átiratok tárgyalásának a tárgysorozatra való felvételét.

Azóta a főrendiházban is összecsaptak. Az összemért kardok szikrái megvilágították a háttér, melyből a Pálffyak, az Eszterházyak és Hornigok egyesült serege előtört.

Hazafias aggodalommal, megdöbbenő félelemmel teltünk el, midőn a háttér jelenségeit megpillantottuk.

Sűrű fekete nagy tömeg. Fegyverzete a liberalismus napját sosem látta.

Pánczélja a vakhit, a tévelygés tana, melyen a hazafias érzélem olvasztó ereje nem fog.

Vértje a történelmi mult megtagadásának, a hatalmi s befolyási érdekek keveréke; hajlik, s sosem török mint a szolgálalkúség.

Vasa az ármány mérgébe mártva; öl ha sebez.

S a sereg nagy, rengeteg. Ami a nemzeti érzélem, a szabadelvűség színaranyából kiválik, az mind ott a háttérben gyűlt össze.

S véle szemben a szabadelvűség tábor, mint parittyás Dávid.

Ereje a lángoló lelkesedés, fegyvere az igazság szent tudata.

Vajh győzni képes-e?

Fog győzni, kell hogy győzzön!
Maga a nemzet lép harcra.

S a törvényhatóságok egyenkint nyilatkoznak. S minden egyes törvényhatóság nyilatkozata egy-egy segítő csapat.

Megszűnnek a pártok. Megszűnnek a pártoskodások. Az ellenzék maga ott küzd az élen, ahol maga a kormány.

S épen Ujvidék tagadná meg segítő erejét? Ujvidék, mely nem utolsó vára a nemzeti érzélemnek, a felvilágosodott meggyőződésnek.

Mi célja a törvényhatóságok felirati jogosultságának? Mi volt a törvényhozás intenciója, midőn a törvényhatóságok jogkörében meghagyta a politikai véleménynyilvánítást?

Vajjon nem ily előrelátott alkalomra gondolt e a bölcs törvényhozás?

Vitás s válságos esetekben a nemzet véleményét, gondolkodását s érzését megnyilatkoztathatni?

Miért hát, hogy a két átirat két hónapi heverés, két közgyűlés után is nyugszik az urban tárgyalatlanul?

Miért hogy sürgős természetük dacára napirendre nem kerültek?

Hisz azok Ujvidék sz. kir. város törvényhatóságához intézvék; abban érdemlegesen nyilatkozni kell a város közönségének, s abban érdemlegesen nyilatkozni egyedül a közgyűlés jogosult.

Az illető törvényhatóságok nem a polgármester „tudomásul vétetik“ szavát kérdik, arra nem kíváncsiak.

Méltóságod a törvény öre! S bármilyen táborba vigyen bennünket a meggyőződés s politikai hit: mindannyian, mindegyikünk feltétlenül megbizunk abban, hogy mint a törvény öre a törvényt kijátszani nem engedi, még kevésbé fog hozzájárulni saját személyében a törvény megkerüléséhez.

Bizalmunk abban feltétlen, mert személye egyéni karaktere erre nézve megdönthetlen bizonyítékot nyújt.

Ép ezért, ezen tudatban vagyunk bátrak itt nyíltan a kérdést feltenni Méltóságodhoz: mi oka, hogy a szóban forgó átiratok mindez ideig közgyűlés elé nem terjesztettek, mikor törvény s szabályrendelet szerint azoknak a közgyűlés elé kell kerülniök.

S ha már eddig nem lettek tárgyalva, kérdeznünk bátorokunk hajlandó-e azokat akár a legközelebbi rendes akár pedig egy e célból — s az ügy ter-

mészete által is inkább óhajtott — sürgösen egybehívandó rendkívüli közgyűlés elé terjeszteni.

Ezt megköveteli a törvény bármily eredménye is lehet a tárgyalásnak.

De megköveteli a nemzeti érzület, a szabadelvűség, mert van remény, igenis alapos remény arra nézve, hogy mint majdnem minden törvényhatóság, Ujvidék város közönsége is csak arra a helyre áll, hol a szabadelvűség napja süt, s nem vonul oda a romokba, hol a reactio s minden más undok denevérek röpködnek.

Van remény rá, mert e kérdésben nem ellenzék s kormánypárt, hanem az igaz hazafiság, szabadelvűség és a klerikalismus és reactio áll egymással szemben, s higgye meg Méltóságod, hogy nagyon sokan, túlnyomó többségben lesznek ott Méltóságod körül.

Hazafias tisztelettel
Nemes Sándor.

Tisztviselőink helyzete.

Még élénk emlékezetünkben vannak azon heves viták, melyeket az állami tisztviselők fizetésének kérdésében a parlamentben vívtak.

A pártok egyértelműleg fogadták el, hogy az állam tisztviselőinek helyzete nem csak, hogy javítást igényel, de sőt nyíltan elismerték azt is, hogy a volt állapotok mellett az állam tisztviselőinek existenciája sincs biztosítva.

Ehhez mérten a vita is egyedül a körül forgott, hogy kivált az ellenzék tullicizálni óhajtotta a kormány sanáló törekvését. Többet akart juttatni mint, amennyit a kormány adni akart.

S ezen törekvését a parlamentnek az egész ország rokonszenvvel kísértte, mert előtte nem csak az lebegett szem előtt, hogy az új törvénynyel a tisztviselők helyzetén könnyebbség fog esni, hanem azon meggyőződés is, hogy a tisztviselők jobb javadalmazásával a jog és rendbiztonság is erősödik, mert nagyobb lesz a tisztviselőkben a mindig élő kísértésekkel szemben való ellentállás, s ebből folyólag kisebb a tudatos mulasztás. Nagyobb lesz a hivatali kötelességérzet.

Ily körülmények között született meg az 1893. évi IV. törvénycikk, jóltevő örömet szülve az állami tisztviselői karban.

S a városi törvényhatóságok tisztviselői?

Akik az állami közigazgatás közvetítését és a városi törvényhatóságok önkormányzatát viszik; akiknek épen ebbeli minőségüknel fogva a városokban kell lakniok, hol tudvalevőleg nemcsak a lakások drágábbak, hanem a megélhetés, a mindennapi szükséglet beszerzése sokkal többbe kerül mint egyébként: maradnak mostoha helyzetben.

Egyes törvényhatóságok az állam részéről nyújtott példát méltányolni tudták s önszántukból ők maguk is igyekeztek javítani tisztviselőik helyzetén.

Ugy halljuk, hogy Ujvidék városi törvényhatóságának tisztviselői körében mozgalom indult meg, melynek célja volna anyagi helyzetük javítását kérvényezni.

Nézzük csak jogos-e, vagy legalább is méltányos-e ezen óhajuk

Ha tisztviselőink javadalmazását más városi törvényhatóságok tisztviselőinek javadalmazásával egybeazonosítjuk, hamar rájövünk, hogy mi azok közé tartozunk, kiknél a tisztviselők a legszegényebb fizetést élvezik.

De ha az új törvényben megállapított fizetéseket vesszük normativumul, bizonyára mindenki előtt kétségtelenné fog válni, hogy tisztviselőink óhaja méltányos, mert hisz az állam maga is csak az elengedhetlen, de egyúttal nélkülözhetlenül szükségelt javadalmazást állapította meg, s a mi tisztviselőink fizetése ennél aránytalanul kedvezőtlenebb.

Főkapitányunk, ki az 1893. évi IV. t.-cz. értelmében a VIII. díjosztályba került, nálunk 200 frtnyi lakbérilletményt

huz, mikor épen ennyi illetménye van az állami szolgálatban levő s XI. díjosztályba került 500 frtos irnoknak, sőt még több, mert ennek lakbérilletménye 210 frtot tesz ki.

A városi tanácsnokok, akik a VIII. osztályba sorozott állami tisztviselőkkel kerülnek egyenrangba, nálunk 150 frtos lakbérilletményt kapnak; az alkapitányok, az aljegyző pedig, akik a IX. fizetési osztályba tartoznak, lakbérilletmény fejében felét sem kapják annak, amit az államnál a legkisebb fizetésű irnok élvez, mert nálunk az alkapitányok, az aljegyző, közgyám, pénztári ellenőr csak 100 frt lakbérilletményt nyer, míg az államnál alkalmazott irnok 210 frtot.

S vegyük most ehhez a speciális viszonyokat.

Tudott dolog, hogy Ujvidéken milyen drágák a lakások.

Három szobából s hozzátartozó mellékhelyiségekből álló lakásért nálunk 350 frt bért követelnek.

S ezen lakbér fedezésére a városi tanácsnok csak 150 frtnyi, a rendőralkapitány csak 100 frtnyi lakbérilletményt huz.

Kénytelen tehát a fizetéséből fedezni ezen differenciát, s ha ekkor számvetést teszünk, az tűnik ki, hogy annak a városi tanácsosnak csak 1000 frtnyi fizetése marad a lakbéren kívül, a rendőralkapitánynak pedig 790 frt, mert mint előbb említettem ezen tisztviselők péld. egy városi tanácsnok állása is megkívánja már, hogy legalább 3 szobás lakásban lakják.

Az ezen tisztviselőkkel egyenlő rangosztályba sorozott állami tisztviselők tehát sokkal kedvezőbb helyzetben van-

nak, mert ők ezekhez képest kétszeres lakbérilletményt élveznek.

Hozzájárul most ehhez nagyban még azon körülmény is, hogy Ujvidéken maga az életre való szükséglet is nagyon drága, s bizony ily körülmények között azon városi tisztviselő, kit a sors magánvagyonnal meg nem áldott, sok minden szükségest nélkülözni kénytelen.

Próbáljuk csak beosztani egy tanácsnok életmódját. Szűken számítunk.

Lakásra 350 frt.

Nyugdíjra, adóra, egyházi adóra legkevesebb 50 frt.

Társadalmi állása teszi kötelességévé hogy egyik-másik, humanitárius, önképző vagy más egyletnek tagja legyen. Néha-néha a nyilvánosság előtt is meg kell jelennie, könyöradományokhoz hozzájárulnia. Erre nagyon szűken számítunk újból 50 frtot.

Legalább is egy cselédet tartania, kell ami 80 frtba kerül.

Már ezen kiadások kitesznek frtot. 530.

All pedig összes javadalmazása 1200 frt. fizetésből és 150 frt lakbérilletményből vagyis összesen 1350 frtból, melyből ha az előbb számított összeget levonjuk fentmarad még javadalmazásából 820 frt vagyis egy óra 68 frt.

Tessék ebből egy tanácsosnak állásához mérten családját tisztességesen eltartani. Tessék ruházkodni, gyermekeit taníttatni.

Egy kereskedősegédnek több jut saját személyére mint ezen javadalmazásból Ujvidék város tanácsosának, a VIII. ragoztályba sorozott tisztviselőnek egész családjára jut.

Nagyon méltányosnak találjuk mi a városi tiszt karának kivánságát.

Méltányoljuk s magunk is belátjuk,

Az Ujvidéki Hirlap tárczája

Hogyan lettem én honvédkáplár?

(Vége.)

Eközben Sándor primás s hatalmas zenbandája váratlanul rázendítette a Rákóczy-indulót. — A lélekzázó hangok közé egyszerre beledördült az elragadtatás önkénytelen kitörése.

— Éljen a haza! Éljen a király!

Alig birtunk hamarjában magunkhoz térni.

Egyenkint szállingóztunk vissza előbbi helyeinkre s ott is darabig szóltanul elméledtünk a történetek felett, míg csak másfelé nem terelte figyelmünket a rézhúrok keserves zöngése . . .

Az ezredes izgatottan járt kelt fel s alá a teremben, mintha képtelen volna lecsillapítani nagy lelki háborgását. Szinte megijedtem, a mint hirtelenében hozzám lépett s karon ragadva, a terem egyik sarkába vezetett.

— Köszönöm barátom — szólott hozzám elfojtott hangon — a lelkes felköszöntést. A mai napon feledhetlen marad előttem. Csak azt akartam önnek mondani, hogyha valamikor egy oly emberre lesz szüksége, a ki önnek a javát előmozdítani kész: ne feledje el, hogy Hullám ezredes rendelkezésére áll!

— Hálásan fogadom e nagylelkű ajánlatot . . . rebegém meghatottan.

Egy forró kézsorítás — s én visszatértem a vigadók közé, a hol a czimborák nem győztek eléggé elhalmozni elismerésükkel, azért a rendkívüli eredményért, a melyet szavaimmal elérni sikerült.

— Beh kár, hogy nem lettél te is m. k. honvéd, szerelmes, szép öcsém! — sajnálkozott Venczel százados, atyailag megpaskolva arcomat — kardomra mondom! be illetél volna közénk.

— No de mennyire! — bizonyították a többiek.

— Ha csak az a baj, — jegyzém meg egy csintalan gondolatától megkapatva — azon rögtön segíthetünk.

— Lehetséges volna az pajtás?

— Mindjárt meglátjátok! Csönd és figyelem!

Fölkeltem a székről s oly egyenes tartással, mintha kardpengét nyeltem volna el: odaállottam Hullám ezredes elé, a ki meglepetve szakította meg sétáját s kérdő tekintet vetett reám.

Jobbommal katonai illemmel tisztelegve, egyet köszörültem torkomon s a kíváncsiság halk csöndjében, hozzá kezdtem mondókámhoz:

— Méltóságos dandárparancsnok! vitézlő ezredes ur! Imént sziveskedett nagylelkűleg biztosítani arról, hogy szükség esetén becses pártfogására számíthatok. Elérkezett az idő, hogy eme kegyes ígéretét, vakmerően, igénybe vegyem.

Végig nézett elsötétült szemével tetőtől-talpig s fanyar tartózkodó hangon kérdezé:

— Mivel szolgálhatok?

E pillanatban teljesen meg lehetett győződve arról, hogy méltatlan fizikóra pazarolta kegyeit, a ki alig hogy nyilatkozik, már is szavánál fogja.

— Tessék csak beszélni.

Egy kissé megzavartak ugyan fenyegető szemöldei, hanem azért még is kirukkoltam a színnel:

— A mióta megengedte a fölséges úristen, hogy legyenek ismét honvédeink, a kik a mi alkotmányos, jó királyunkért s a drága hazáért vérüket ontani készek: minden igaz magyar büszkén tekint reájok.

Az ezredes szigorú vonásait az engesztelődés lehellete futotta keresztül.

— Kiváltképen pedig én volnék az — folytatám nagy buzgósággal — a ki nemcsak tisztelem, becsülöm, de szeretem is őket. Egy fáj csak a szívemnek igen nagyon s ez az, hogy nem tarazom én is diszes soraik közé, nem vagyok én is — honvéd.

Az ezredes kiengesztelődve, barátságosan bölintott fejével.

— Hanem, ezen az állapoton — mondtam a mély meggyőződés hangján — a méltóságos dandárparancsnok ur, ebben a szempillantásban, segíthet — ha ugyan kegyesen hajlandó lesz meghallgatni alázatos könyörgésemet.

— S mi legyen az?

hogy legalább is lakbérilletményüket emelni kell.

S ezt megtehetjük a nélkül, hogy a város háztartása megérezné, vagy ujabban megterhelhetnék.

Megirtuk, kimutattuk annak idején, hogy az adminisztratív közegek fizetésére horribilis összeget fordítunk.

E túlkidadásnak mását tán egy más városi törvényhatóságnál sem találjuk. S im most is kiderül, mint annak idején megirtuk, hogy az adminisztrációt nálunk nem a tisztí javadalmazások vagy a kezelőszemélyzet fizetésének magasága drágítja meg, hanem az, hogy nálunk a városháza bizonyos tekintetben a rokkantak menháza.

Tisztelet a kivételeknek. Mi nem szoktuk kicsinyíteni senkinek érdemeit; az ügybuzgalmat, a képességet örömmel ismerjük el mindenkinél, de valljuk meg nyíltan, őszintén: nagyon sok a „félíg munkás nálunk.“ Utóbbiak talán épen a mostoha javadalmazás miatt.

Emeljük fizetését tisztviselőinknek. Erőnköz képest adjuk meg nekik legalább a nélkülözhetlent, de akkor azután követeljük meg, hogy minden egyes tisztviselőnk egész emberszámba menjen — s bizonyos, hogy hivatalainkat személyzetünket egy harmadával redukálhatjuk.

A névtelen hősök.

Holnap lesz negyvennégy éves fordulója Budavár bevételének, a magyar fegyver fényes győzelmének.

S holnap lesz a vár bevételénél el-esett dicső honvédek emlékének emelt szobor leleplezése.

Sem több, sem kevesebb, minthogy a méltóságos dandárparancsnok és vitéz ezredes úr, hatalmánál fogva, nevezzen ki engemet az én gyönyörűségemre, kegyelmesen — tiszteletbeli honvédkáplárnak! . . .

A tisztek megzavarodva tekintettek egymásra, Hullám ezredes pedig, alig küzdhetve le kitörni készülő nevetését: keményen a vállamra csapott s stentori hangon, ünnepélyes komolysággal mondá:

— Kupa Béla, vármegyei táblabíró! én önt, hatalmamnál fogva, ezennel tiszteletbeli honvédkáplárnak kinevezem s szolgálattételre a helybeli zászlóaljhoz beosztom!

— Éljen! — rikoltzott erre, kaczagva, tapsolva, ugrándozva az egész társaság — s észre sem vettem, a mint egyszerre csak megragadtak, lábaimnál fogva, a katonapajtások s úgy fölemeltek a füstös levegőbe, hogy fejem búbjával nem épen a legszelidebben érintetem a szoba czifra mennyezetét . . .

— Tust rá! Éljen a káplár!

A tisztek már régen elhagyták a csatárt s én még mindig ott hadakoztam kitartó, civíl pajtásaimmal: nem ugyan pezsgővel, hanem káplárnak való — baranyaival.

Végezetül egy esetet mondok el, mely káplárságom alatt történt.

Midőn a következő évben zászlónk felszentelésének ideje elérkezett: az ünnepség rendezésére alakított vegyes bizottságnak én lettem az elnöke. Kettős mivoltomban szere-

Egy egész nemzet veszi körül a szobrot, s a kegyelet könnye csöppen ki a szemből.

Ott lesz a nemzet színe, java.

Ott lesz a magyar országgyűlés. Ott lesz Budapest főváros. Ott lesznek a törvényhatóságok majdnem mind. Ott lesznek a magyar nők, ott az egész magyar nép.

Egy szív egy kebel kiált az égre: nyugodjanak a hősiak! kiontott vérök legyen a haza javáért az áldozat.

Dicsőséges ünnep a holnap. Hazánk történelmének piros pünkösdeje.

S nincs mi lelkesedésünket lehangolni tudná, nincs mi örömlenket fagyasztaná.

A nemzet e kegyeletes ünnepénél nem lesz ott a kormány, nem lesznek ott a magyar katonák, a dicső honvédek mai utódai, de ezek távolléte nem csökkentheti az ünnep jelentőségét.

Egy nemzet fohásza, egy ország imája száll égrez.

* * *

A budai honvédelem leleplezése iránt olyan óriási az érdeklődés, hogy a végrehajtó bizottság irodáját, mely a belépő-jegyeket osztja, valóságos ostrom alá fogta a közönség.

Ezerszámra kérik a jegyeket a vidékről is, de a hely szűk volta miatt csak meghatározott számú jegyet adnak ki.

Megkezdtek a honvédermek kiosztását is.

A megyei törvényhatóságok közül eddig a következők jelentették be, hogy küldöttségileg képviseltetik magukat:

Abauj-Torna, Arad, Bács-Bodrog, Békés, Bereg, Bihar, Csanád, Csik, Csongrád, Győr, Háromszék, Heves, Hont, Hunyad, Jász-Nagykun-Szolnok, Kis-Küküllő, Komárom, Liptó,

peltem ott: úgyis, mint vármegyei tisztviselő, úgyis, mint honvéd.

A felszentelés legünnepélyesebb aktusa alatt, a mint a templom előtti téren, a zászlóanya, a megye- a város- s a katonaság előkelőségei, jeles mondások kíséretében, bevették a szöveget a zászlónyélbe: a kirendelt katonai zenekar a császári himnuszt játszotta. Ennek hallatára felpezsdült bennem a magyar vér s görbe, jogászkardomat kirántva, rivalltam a nagy fekete lova hátán, közelemben, görnyedő Venczel századosra:

— Mi ez? százados úr?! Magyar honvéd-zászló-szentelés és „Gott erhalte?“ —

Ő pedig lenézett reám, onnét a magából s kardját irtóztató módon megrázva, imígyen válaszolt:

— Hallja kend káplár! Fogja be a száját és elpusztuljon innét kend, mert úgy a hátulsó fertályára talállok csapni a kardommal kendnek, hogy egész életében arról fog koldulni kend!

E találó felelet után kezdett ugyan ágaszkodni bennem a megsértett elnöki tekintély, de a helyzet rögtöni felismerésével, csakhamar fölülkeredett az ellenmondást nem ismerő, katonai szubordináció.

Hüvelybe taszítottam kardomat s félíg nevetve, félíg boszankodva oldalogtam el onnét. . . Hanem — ettől az időtől fogva, tartózkodtam — a tényleges szolgálattól . . .

Moson, Nyitra, Pest, Pozsony, Somogy, Sopron, Szabolcs, Szatmár, Tolna, Torontál, Vas, Veszprém, Zala és Zólyom. Ezenkívül harminckilenc városi törvényhatóság jelentett be küldöttséget.

A vidéki honvédegyesületek közül hetven jelentkezett. Ezenkívül sok testület jelentette be képviselőit s a legtöbbje koszorut tesz a talapzatra.

A leleplezés alkalmával az egyetemi ifjuság százötven tagja fog felügyelni a rendre. A rendezők nemzeti színű kokárdát fognak viselni.

* * *

Szabad a törvényhatósági bizottsági, Vojnich István főispán elnöke alatt rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen elhatározták, hogy a honvédszobor leleplezésének ünnepén a várost Antunovich Mátyás, Malachovszky László, Vukovich Simon, Freudenberg Márk és Vermes Gábor bizottsági tagok fogják képviselni, akik egyszersmind negyvennyolcas honvédek is. Azonkívül a közgyűlés Antunovich Máté honvédegyesületi elnök rendelkezésére bocsátott háromszáz forintot, hogy a küldöttséghez minél több öreg honvéd csatlakozzék. A bizottság a város nevében a szoborra koszorut fog letenni.

A függetlenségi párt ügyével kapcsolatban írja egyik könyvatos: Az utóbbi napokban az Ugronpártnak főbb tagja, különösen azok, a kik határozottan állást foglaltak a kormány egyházpolitikai programjával szemben — Ugron Gábor maga a mozgalomtól távol áll — ismételt megkísérelte, hogy a függetlenségi pártnak azon részét, a mely az egyházpolitikai kérdésekben velök rokonszenvez, ezen alapon az Ugron-párttal való egyesülésre bírják. Ezen törekvések azonban, a mint halljuk, egyáltalán nem fognak eredményre vezetni. Egészen eltekintve attól, hogy Ugron Gábor egyáltalán nem akar Polónyi Gézával együtt egy politikai párt kötelékében állni, mindenekfelett szétválasztja a szélső baloldal e két árnyalatát az az álláspont, a melyet a delegáció tanácskozásaiban való részvétel tekintetében foglalnak el. Ugron Gábor a maga álláspontjából bizonyára nem fog engedni, a függetlenségi pártban pedig határozottan perhorreskálják a delegáció tanácskozásaiban való részvételt.

A függetlenségi pártban a legkomolyabb kísérletek történtek arra, hogy Eötvöst rábírják, hogy az elnökséget újból fogadja el, a mire azonban Eötvös nem volt hajlandó.

A zágrábi érseki szék körül kis félhivatalos háború tört ki. A félhivatalos O. É. a következő zágrábi táviratot közli: A „Bud. Corr.“ hírét, hogy Drohobeczky püspök fog zágrábi érsekké kineveztetni, a legilletékesebb forrásból határozottan megczáfolják. Époly valótlan a Stadler kineveztetéséről szóló hír is, melyet az ellenzék terjeszt. Legtöbb hivatása a kineveztetésre Ivekovic kanonoknak van. — A tényállás tehát ez: Kállay Béni félhivatalos lapja, a „Bosznische Post“ szerint Stadler a jelölt, a Bud. Corr. szerint Drohobeczky, az O. É. szerint Ivekovic. Kérdés: Melyik félhivatalos van rosszabbul informálva?

Ujdonságok.

(**Időjóslás.**) A budapesti központi meteorológiai intézet időjóslása a mai napra: változó felhőzet; — száraz; — zivatarok.

(**Uj borjupiacz.**) Több ízben felszólaltunk amiatt, hogy piacunk szétesztandó, mert így egyesítve nagyon gátolja az utcái forgalmát. E felszólalásainknak most megjött az eredménye, mert a főkapitány elrendelte, hogy a tegnapi naptól kezdve a borjú- és báránypiac a fatérre helyeztetik át. (Fábrý-szálloda mögött.)

(**Wursterprater.**) A főkapitány elrendelte, hogy ezentul minden komédiás bódét és egyéb mutatvány sátorait a „Mala Veneczia“ téren vagyis a sétatér hátsó részén a hidon tul szabad felütni.

(**Tisztviselők kérvénye.**) A város tisztviselői és kezelő személyzete kérvényt szándékozik a közgyűlés elé terjeszteni: Czelja, hogy a fizetésük javíttassék.

(**Dokits Lázár él.**) Böven megirtuk annak idején Heil János és társai bünessét, kik maguk bevallották, hogy Dokits Lázárt Ludig szobájában Ujsóván megölték. Most kiderült hogy Dokits Lázár él még pedig Sabacz mellett Szerbiában, ahol álnév alatt tartózkodik. Tekintve, hogy Dokits amugy is körözött egyéniség, kiadása iránt a szükséges lépések megtétek. Igen, de most az a kérdés merül fel, ki volt tehát az, kit Heil és társai saját beismerésük szerint megöltek.

(**Megrajzolta Wekerlét.**) G. P. helybeli ügyvédől nagyon sok jóízű mondást lehet hallani. A napokban néhány ügyvéd a pertárban politizálgatott, s szóba került Wekerle és a honvédszobor. Erre megszólal Pája bátyánk: „ugy néz ki, hogy azt hinné róla az ember, hogy anglus, ő maga magyarnak mondja magát, s kiderül, hogy tiszta sváb.“

(**Hangverseny.**) Jászay Mari, Hilgermann Laura és Polonyi művészek körutjukban, amint megirtuk volt, Ujvidékre is betérnek s már legközelebb meg fogják tartani hangversenyüket.

(**A szabadka-palosi villamos vasut**) részvénytársaság — mint értesülünk — f. hó 9-én, kedden, tartotta alakuló közgyűlését, mely a részvénytőkét 900.000 koronában állapította meg és kilencz tagu igazgatóságot és öt tagu felügyelő bizottságot választott. Elnökké dr. Antunovich József országos képviselő lett megválasztva. A vasut építését most kezdték el. A földmunkálatokkal körülbelül öt hét alatt készen lesznek.

(**A görög királyné gyémánttüje.**) Görög lapokban olvassuk a következő vig történetesekét, mely felett ez idő szerint az atheni gonosz nyelvek nem győznek eleget élcelődni. György király elég buzgóságot fejt ki a Nagy Opera egy viruló szépségű énekesnője iránt. Egyik nap, a mint a király kis leányainak — Alexandra s Mária főhercegnők — termein halad végig, a szőnyegon egy rakás játékszer ötlött szemébe. „Halánykáimnak egy babával többjük, vagy kevesebbjük van, egyremegy“, gondolta a király, miközben egyet felemelt s zsebre tett. Miután épen az énekesnőhez ment, annak kis leányának ajándékozta a magával hozott babát. Másnap óriási hadd el hadd keletkezett a királyi palotában. A királynénak egy 20.000 frankra becsült gyémánttüje veszett el s bár tüvé tették az egész palotát, lehetetlen volt nyomára jönni. Este a királynő elment az opera egy diszleodására s felismerte elveszett gyémánttüjét az ünnepe diva keblén! A király kimondhatlan zavarba jön! A király kis leányai, a mint a babával játszottak, feldisiztették anyjuk gyémánttüjével. A király véletlenül épen azt a babát választotta a sok közül. Az énekesnő szemlélet alá véve a király ajándékát, felfedezte a tüit, s abban a hitben, hogy diskrét ajándékról van szó, magához vette azt. A dolognak nem lett folytatása, a menyinyiben a királynő — egy okos nő — miután végig hallgatta a bonyodalom magyarozatát, mosolyogva nyugodott meg annak igazságában.

(**Szólóltási tanfolyam.**) A vármegyei Gazdasági Egyesület tudatja az érdeklődőkkel, hogy Topolya községben május hó 30-án és 31-én szólóltási tanfolyam fog megnyilni.

(**A japáni trónörökös kenyere.**) A Japánban terjedő európai civilizációt a következő eset is jellemzi. A

trónörökös a kaszárnában szemlét tartott s délfelé megéhezett. De a kaszárnában véletlenül a katonák fekete kenyérén kívül nem volt betevő falat. A tiszték hamarosan keríteni akartak a közelből hust, de a trónörökös ragaszkodott a fekete kenyérhez. A trónörökösnek annyira ízlett a kaszárná kenyere, hogy másnap a palotában is megkivánta. Hozattak a kaszárnából s azóta állandóan legfelsőbb parancsa mindig ott van a trónörökös terítékén a fekete kenyér. Viszont a trónörökös gondoskodott, hogy a kaszárnában mindig — hus is legyen a fekete kenyér mellé. A katonaság most csakugyan hiszi, hogy a trónörökös a kaszárnában megéhezett és hogy megeszi az asztalára tett fekete kenyeret.

(**Uj kaszinó Topolyán.**) Malonyai Ignác topolyai kir. járásbíró fölhívást bocsátott ki a napokban egy új kaszinónak Topolyán leendő alakítása iránt. Sokan látják ennek szükségét a topolyai intelligens elemből, de viszont sokan azon vannak, hogy a már 26 esztendő régi kaszinó rendeztessék be újra és ébresszék azt újra életre. A mozgalom nemsokára már a megvalósulás stádiumába jut.

(**Papirgyufák.**) Jönköpíngben mely tudvalevőleg a svéd gyufák egyik fő-gyártóhelye, Frederikson nevű mérnök most papirból készít gyufákat. A papirgyufák a zsebméterekhez hasonlóan érczartóban vannak felgömbölyítve s az által gyulnak meg, ha gyorsan kihúzzák a tartóból. Az új papirgyufát rendkívül könnyen állítják elő, ugy, hogy 20 férfi és 8 gyermek egy óra alatt képes egy millió darabot előállítani.

(**Szerencsétlenség.**) A hegyes-feketehegyi állomáson Szalay nevű munkás saját vigyázatlansága következtében tolatás közben a teher kocsik közé került s életveszélyes sérüléseket szenvedett.

(**Emlék 1793-ból.**) Egy párizsi ócskaság kereskedőnél a napokban egy régi guillotine-t találtak, mely a francia forradalom rémnapjaiban a Loire-megye egy kis községében teljesített szolgálatot. Ezt a guillotine-t 1793. évben készítették. A forradalom lezajlásával a polgármester lomtárába került és onnét azt vasakkal együtt a zsbivására vitték.

(**Rejtélyes gyilkosság.**) Kedden virradóra az ujszegedi kenderkikészítőgyár irányában a 318. számú vasuti órháztól pár száz lépésnyire, a sinek között egy teljesen meztelenre vetkőztetett 30—35 év körül levő férfi holttestet találtak. A halott feje, melyet a vonat kerekeli vágta le a törzsről, a töltés oldalára gurult volt. A holttest urias külsejű, itt-ott iszap tapadt rá. Szegedről azt írják, hogy az eddigi nyomozásból kiderült, hogy az ismeretlen embert megfojtva helyezte valaki a sinekre, s így történt, hogy a kerekék a fejet lemetszették. A közszemlére kitett holttesthez egész bucsujárás van, de eddig senki sem ismerte fel. Ugy látszik, hogy nem szegedi ember volt a szerencsétlen. A megfojtott ember közepesen magasabb termetű s rövidre nyírott gesztenyeszínű körszakálla s ugyanilyen színű haja van. A szeme sárgás. A rejtélyes gyilkosság nagy izgalomba hozta az egész várost.

(**A bibliából**) a British-Muzeum könyvtárában 2700 különféle kiadást őriznek, melyek közül 75-öt még a XV. században nyomtattak. Erről a világhírű gyűjteményről most adtak ki egy vaskos kötetet tevő katalógust, melyben igen sok unikum és ritkaság soroltatik fel. Nevezetes például a madagaszkári nyelven 1830-ban nyomtatott biblia, mely az ottani keresztény üldözések miatt igen ritka. Amerikában a legelső bibliát 1661-ben nyomták és pedig a massachusetts-indiánok nyelvére fordítva.

(**Minden férfi szereti a tésztát,**) azért tehát minden háziasszony, a ki igazán jó tésztát vagy süteményt akar készíteni, az csakis az Erzsi néni által szerkesztett s mindenki által jelesnek elismert „Tészták könyvét“ szerezzze meg, a melynek utasításai szerint a legizletesebb tésztaneműek készíthetők el. A csinosan kiállított könyv, mely 300 receptet foglal magában, 1 frtért kapható egyedül a „Magyar háziasszonyok könyvtára“ kiadóhivatalában Nyiregyházán.

(**A víz ereje.**) Egy amerikai vendégfogadóban fogadás történt, hogy egyetlen ember sem képes kibírni, hogy körülbelül egy méter magasságból egy quart (körülbelül 1/4 liter) vizet cseppenkint hullassanak kezére.

Csakugyan a fogadó ember, ki különben igen erős és egészséges volt, már az 500-ik csepp lehullása előtt visszavonta kezét, mert az utolsó cseppek nagy fájdalmakat okoztak s kezén is nagy kiterjedésű hólyag képződött.

(**A nyaralás tiz paranosolatja.**) Egy praktikus angol tiz pontban összefoglalta azokat a teendőket, miket nyaralásra, fürdőbe való utazásainknál foganatosítanunk szükséges, ha azt akarjuk, hogy a nyaralás és fürdőzés valóban erónk megújítására, testünk edzésére, kedélyünk felfrissítésére, szóval minden tekintetben hasznunkra szolgáljon. E pontok közt legnagyobb fontossággal bír a következő: „Hagyd otthon minden gondodat és bajodat, de vidd magaddal az idő viszontagságai ellen megvédő ruhádat s gondosan lásd el magad mindazon tárgyakkal, melyek nyugalmadat, kényelmedet és kellő szórakozásodat biztosíthatják.“ Am e jó tanács mellé okvetlenül szükséges tudni, hogy mely dolgok képezik fenti szükségleteinket s mely forrásból szerezhetők be legjobb minőségben és legjutányosabban. E tekintetben, sok évi tapasztalat alapján legmelegebben ajánlhatjuk Kertész Tódor ismert fővárosi czég műipara áruházát (Dorottya-utca 1. sz.), melynek „nyaralási és fürdő-czikkek“, külön osztálya mindazt magában foglalja, a mit a haladó ipar e téren ujat és jót produkálni képes. Tájékozásul legyen szabad a czég ide vonatkozó gazdag árjegyzékéből néhányat felsorolnunk: indiai hintaágy fák közé vagy szobában 4.50—6.50 frt, faléczezel kifeszíthető 7—14 frt, laposra összehajtható szék (sétabot) 2.70 frt japáni napernyők 80 krtól 14 frt-ig, kerti legyezők 10 krtól felfelé, kuglibábok gyergyánfából 2.50 frt, lignum sanctum golyók 1.15—3 frt, orosz kuglizó készlet 2.50 frt, Flaubert-puskák 7—20 frt, új vacuum pisztolyok a czél-lövés begyakorlására 1.50 frt, Ariosa zenélő szekrény erős hanggal 6 kottával 15 frt, horgászó eszközök 10—80 kr, horgászó botok 1—15 frt, rákfogó háló 1 frt, kerti gyertyatartók üveggel 1—2.30 frt, kettős vivőkészlet 23.50 frt, teljes tornakészlet 8.50 frt, torna-czipő 90 kr, gyermekhintá 3—10 frt, gummi-lapdák 15 krtól, karikajáték 12 pár 1.60 frt, Croquet-Játék 9.20, Lawon-Tennis teljes 45—100 frt, (lapdák, rakettek külön is), Foot-bals (angol marhabőr lapda) 7 frt, ugró zsinór 30—50 kr, uszó övek 5—7 frt, kerti kézi fecskendő 3.40, uti koffer és kézi táská 2.40—15 frt, toilett tekeres 6 frt, zsebrevolver 4 frt, horgászó bot 1.15 frt, ivópohár bőrből 40 kr, vízhatlan turista táská 2.80—4.50 frt, zsebgyógyszer utazók, turisták részére) 75 kr, frotaszó készülék 1 frt, tus-készülék 6 frt, divatos sétabotok 60 krtól—10 frt-ig, női bőrvék 1 frttől, toilett szappanok, illatszerek, új esinos és szép aluminium cikkek, szines lampionok 15—60 kr, papirléghajók 50 krtól, Coermont szálló-ernyő, új nyári játék 50 kr, magnesium fáklya 120, stb. Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesíttetnek s a meg nem felelő tárgyat a czég készsöggel kicseréli.

Irodalom.

Szabad szó. A modern nyomdászati technika egyik legnagyobb vívmányát veszi igénybe az a képes politikai napilap, mely „Szabad Szó“ czim alatt f. hó 21-én, pünkösd napján indul meg a fővárosban. A Hevesi József ismert nevű író szerkesztése mellett megjelenő ujság valóságos unikuma lesz a világsajtónak, a mennyiben naponkint művészi kivitelű szines képet fog adni, melynek kivitelére jelenleg egyedül a „Kosmos“ részvénytársaság öt szint nyomó körforogógepe képes. A „Szabad Szó“ ebben a tekintetben páratlanul fog állani az egész világ sajtójában, amennyiben ez lesz az egyetlen napilap, mely naponként közöl több színű illusztrációt. Az új lap prospektusait már városzerte szétesztották s érdeklődéssel várjuk az első szám megjelenését. Még csak azt

jegyezzük meg, hogy a „Szabad Szó”, mely minden irányban független politikai napilap, legolcsóbb napi lap lesz, amennyiben előfizetési ára egész évre 12 frt, fél évre 6 frt, negyedévre 3 frt.

A tanítói fizetések rendezéséről szóló törvényjavaslatot a múlt héten tárgyalta le az országgyűlés. Ez alkalomból a „Tanítók Szava” 3—4 füzeté közölte egy a közoktatási mint a pénzügyi bizottságnak a képviselőházhoz beterjesztett jelentését — teljes szövegében, valamint a törvényjavaslatnak a bizottságban szövegezett 17 §-át is. E kettős fizetnek cikkei között, úgyszintén a tanítói fizetésekre vonatkozólag ez alkalomból a tanügyi sajtóban megjelent közlemények között is kitérünk „A tanítók fizetése a múltban és jelenben” című tanulmány Gockler Lajostól. Mint mindig, úgy ez alkalommal is Gáti Győző kulturpolitikai cikkeivel hívja fel a figyelmet s még a nem tanítók is érdeklődnek olvasásuk mai tanügyi állapotainkról jellemzően irt fejtegetéseit. Gáti érdeme a tanítói ügyek fejtegetésében méltán tünt fel eddig is. Említésre érdemes Körmeny Pál zalai tanító cikke a „Második ezresről”, melyben a tanítói mellékereseteket ironizálja ügyesen és Bene M. „Mosolygó napsugarak” cím alatt irt szatirikus költeménye. A szerkesztőhöz címzett levelek és a tett terén közölt adatok méltán hívják fel tanügyi férfainkat ténykedésre, cselekvésre. A füzethez mellékelve jelent meg „Iskolai életképek” cím alatt Bánfi János által vonzóan rajzolt s a tanítói élet egy-egy epizódját festő regényének 4. íve is. E gazdag tartalom, mely a tanítók közérdekeiért hiven szolgálva küzd, méltóan ajánlják a tanítók pártolásába. Ez alkalommal különösen is a következő aktuális ügyre hívjuk fel a közfigyelmet:

„**A tanítók fizetésének rendezéséről**” szóló és a képviselőházban f. é. áprilho 26-án tárgyalás alá vett törvényjavaslat alkalmával elmondott országgyűlési beszédek az „Országgyűlési Tudósító” gyorsírói feljegyzései után szóról-szóra közre fogom adni e cím alatt: „A tanítók fizetésének rendezéséről szóló törvényjavaslat országgyűlési tárgyalása” valamint az

egy felszólaló nevezetesebb képviselők arcképét (esetleg életrajzát is) közölni fogom, az illető országgyűlési képviselők választó-kerületeinek megnevezése mellett, különös figyelemmel lévén a névszerinti szavazásra.

A mű terjedelméhez mérten a legutányosabb áron, előfizetőnek 50 kr-ért még e hó végével meg fog küldtetni. Az előfizetők a „Magyar Paedagogiai Szemle” és a „Tanítók Szava” szerkesztőjének: Glatz György budapesti tanító címére (Wesselényi u. 48. sz.) küldendő be május hó 15—20-ig. Ugyanitt kapható: „A tanítói nyugdíjtörvényjavaslat országgyűlési tárgyalása” (1891. decz. 16—18.) gyorsírói feljegyzés után szóról-szóra közölve 7 iv. Ára 40 kr., valamint: „A hivatásáldozata” történeti rajz a magyar néptanítók jelenéből. 9 és fél iv. Ára 50 kr.

Közgazdaság.

Az ezredéves országos kiállítás csoportbizottsága, mely a kereskedelmet, pénzügyi hitelügyet öleli fel és melynek csoportja a kiállítási ügy terén nevezetes és igen érdekessé igérkező ujtás lesz, május 15-én, alakult meg a kereskedelmi minisztérium tanácsstermében, dr. Falk Miksa és Lukács Antal elnöke alatt.

Az ülést Falk Miksa elnök nyitotta meg és azzal üdvözölte a megjelenteket, hogy nem kíván beszédet tartani, mert úgy a miniszter mint a bizottságot alkotó gyakorlati férfiak nem szavakat, hanem tetteket várnak.

A csoport elnökei: dr. Falk Miksa orsz. képviselő és Lukács Antal a magyar földhitelintézet igazgatója; alelnökei: Jelinek Henrik, Kornfeld Zsigmond, Lánczy Leo, Lévy Henrik, ifj. Luczenbacher Pál, Weiss Berthold; előadói: dr. Kovács Gyula, a keresk. muzeum igazgatója és Mende Bodóg közgazdasági író; jegyzői: dr. Félegyházi Ágost, dr. Mandelló Gyula, Schlesinger Pál és Zachár Gyula.

A csoport két főosztályra fog oszolni; az első osztály fel fogja tüntetni a cikkeket, melyek Magyarország bel- és külkereskedel-

mének tárgyai voltak 1848 előtt és 1867-ben és tárgyai 1896-ban. A közbe eső időszakok fejlődési menete statisztikai kimutatásokban és graphikai táblázatokban lesz feltüntetve.

I. főosztály: A hazai kereskedelem tárgyai: 1. Kereskedelem élő állatokkal. (Leipzig V.) 2. Mezőgazdasági és állati termékek. (Szávost Alfons.) 3. Építési anyagok. (Popper István.) 4. Bányászat, fém és fémárak, gépek és géprészek. (Tömör Károly.) 5. Bor, szesz és egyéb italok. (Jálics Kálmán.) 6. Dohány dohánytermékek. (Herczog Péter.) 7. Ruházati cikkek. (Mezei Gyula.) 8. Kézműárak, gyapot, selyem. (Fürst Jakab.) 9. Bőr, szörme, gyapju, len és kender. (Kohner Ágost.) 10. Papír, könyv, mű és zeneművek hangszerek. (Hoffmann Aladár.) 11. Gyarmataru és élelmi cikkek. (Brázay Kálmán és Tschögl Henrik.) 12. Ásványvizek. (Édeskuthy Lajos.) 13. Fa és szén. (ifj. Luczenbacher Pál.) 14. Faipar. (Kramer Samu.) 15. Kö, agyag- és üvepipar. (Hüttl Tivadar.) 16. Vegyészeti szerek. (Strobentz Károly.) 17. Rövidárak és pipereárak. (Marton Alajos.)

II. Főosztály: a kereskedelem segédeszközei 1848 előtt, 1867-ben és 1896-ban. Ez a főosztály eredetiben vagy mintákban a következő tárgyakat fogja feltüntetni, a jelzett három időszakban észlelhető fejlődésükben: 1. kereskedelmi irodák berendezései és felszerelési tárgyai; 2. raktárak és elárusító helyiségek és ezek felszerelési; a raktározás eszközei és módjai; 3. csomagolás; 4. reklámeszközök; 5. szállítási eszközök és módok; a szállítást közvetítő intézmények; 6. vásáruj; 7. kereskedelmi utazók; 8. pénz- és hitelügy, pénz- és hitelintézetek; 9. tőzsdék; áru- és gabonacsarnokok; 10. a kereskedelem érdekeinek előmozdítására szolgáló intézmények (kereskedelmi kamarák, kereskedelmi testületek, kereskedelmi muzeum, tudakozó irodák stb.); a hitelezők érdekeinek megóvására szolgáló intézmények.

Hazánk legkedveltebb savanyúvize

ÁGNES

MOHAI

FORRÁS

Kitűnő szolgálatot tesz az emésztési zavaroknál.

Gazdag szénsavtartalmu. — A bornak színét nem változtatja. — Természetes ízét kellemsé teszi,

a miért is a vendéglős uraknak keverékül „Spritzer” előnyös szolgálatot tesz.

Ujabb a homokos talajban termelt savanykás borokhoz kiváló előnyösnek bizonyult az Ágnes-forrás savanyúvize.

Ujabb orvosi bizonylatok az Ágnes-forrásról Mohán.

A mohai Ágnes-forrás vizét hosszú évek során át rendekem s jó szolgálatot tesz a gyomorhurut, a vékony belek hurutos állapota, hólyaghurut és torokhurut eseteiben. Budapest, 1892. márczius hava.

Dr. Kélti Károly.

ny. r. egyet. tanár.

Kötelességemnek tartom értesíteni, hogy a lefolyt kolera-járvány alatt mohai Ágnes-forrását kitűnő sikerrel rendeltem. A gyomor és bél működését rendkívül hathatósan támogatja, a nélkül, hogy mint a többi savanyúvizek nagy része korgást és hasmenést okozna. Örömmel konstatahatham, hogy nemcsak a hazai, hanem a külföldi ásványvizek között is legelső helyen áll.

Budapest, 1892. november 17.

A mohai Ágnes-forrás vizét, mint a természet által adott egyik megbecsülhetlen kincsét, a legújabb mérben szoktam orvosi gyakorlatomban betegemnek ajánlani; a körjavallat, melyeknél ezen vizet adom, heveny és idült gyomorhurut, az eredmény minden kielégítő. Adja Isten, hogy a külföldi hasonczéllra alkalmazott vizeket teljesen kiszorítsa hazánk ásványviz-forralmából.

Dr. Deme Béla.

Járás és Biharm. t. b. főorvosa.

N.-Szabolca, 1892. október 20.

A kolera-megbetegedés ellen préservatív gyógyszernek bizonyult.

Friss töltesben az ország minden gyógyszerertárában, fűszerkereskedésében és vendéglőjében kapható.

Országos főraktár

cs. és kir. és szerb kir. udv. ásványviz-szállítónál.

Édeskuty I.

BUDAPEST, Erzsébet-tér 8. sz.

A közönség köréből.*

**Kérdés a temesvári igen tisztelt postalga-
gató úrhoz.**

Ujvidéken miért veszik ki csak kétszer naponta és pedig regg. 1/28 órakor s d. u. 4 órakor az amúgy is gyéren elhelyezett levél-szekrények leveleit, holott ötrendű vasúti post-tainditás van?

A levélgyűjtő szekrények mért nincsenek zárt s csak a postahivatalnál felnyitható börtáskákkal ellátva? mert jelenleg a postaszolga önkéntesen szedi ki egyenként a leveleket, akár csak a kulpini és obrovácsi postamester urak alkalmazottjai!

Miféle állami érdekből történik, hogy Ujvidéken a postahivatal egy istállóból átalakított udvari zugban van elhelyezve s a sokszor órákig várakozó közönség alig 32 méternyi területen kénytelen szorongni?

Egy 26.000 lakost számláló elsőrendű kereskedő és ipartűző város talán külön elbánnásban részesülhetne!

Ujvidék, 1893. április 29-én.

Több kereskedő.

* Szívesen adunk helyet e rovatban a közönség felszólalásának s panaszának, de csak akkor, ha az valóban a közérdeket érinti s minden személyeskedéstől ment. Szerk.

Kiadó laptulajdonos:
dr. Nemes Sándor.

Idegenek névjegyzéke.

Grand Hôtel Mayer.

Keszler Kajos kereskedő Budapest.
Engelmann Antal kereskedő Budapest.
Popper Samu kereskedő Bécs.
Strausz Zsigmond kereskedő Bécs.
Spritzer Ármin kereskedő Bécs.
Meuhsner Gyula magánzó N.-Palánka.
Szathmári Kálmán mérnök N.-Beeskerek.
Gross Lajos kereskedő Budapest.
Pokom Rikárd kereskedő Igló.
Krn József kereskedő Fehérvár.
Schäffer Samu kereskedő Szeged.
Weisz Gyula kereskedő Budapest.
Weisz Manó kereskedő Budapest.
Grünbaum Pál ügyvéd Ó-Becse.
Bornemisza Tivadar ügyvéd Ó-Becse.
Hecht Lipót kereskedő Budapest.
Kovács János hivatalnok Bezdán.
Reisz József kereskedő Budapest.
Közeny Károly kereskedő Budveisz.
Fuchs Sándor kereskedő Bécs.
Pfeiffer Lajos nagybirtokos Bécs.

Erzsébet szálloda:

Pfeiffer József földbirtokos Eszék.
Schramek Antal utazó Bécs.
Paczenik Adolf kereskedő Budapest.
Spilmann Hermann utazó Bécs.
Rigó János utazó Budapest.
Schönfeld Moricz utazó Bécs.
Eisler Sándor utazó Budapest.
Gyorgyevits Todor kereskedő Nis.
Jovanovits György utazó Budapest.
Theodorovits János utazó Zimony.

Központi szálloda:

Müller Gusztáv kereskedő Reichenberg.
Miheler Laura magánzó Miskolcz.
Oechslein Emil kereskedő Budapest.
Belz Albert utazó Bécs.
Hoffmann Frigyes főmérnök Zombor.
Römer Henrik utazó Bécs.
Rievel Ede utazó Bécs.
Orbok Zoltán őrnagy Szeged.
Milics Milos theologus Dárda.
Kralupper Emil kereskedő Budapest.

Fábray szálloda:

Bach János kereskedő Reichsdorf.
Hauns József kereskedő Zágráb.
Bode Ferenc kereskedő Berlin.
Ahmedakits Ibro kereskedő Serajevo.
Todorovits Péter kereskedő Bécs.
Stiberl Antal kereskedő Grätz.
Okmann Károly kereskedő Bécs.

Fehér hajó szálloda:

Markovits Gyoka kereskedő Gardinoveze.
Markovics Száva kereskedő Gardinoveze.
Petrovics Katica kaszírné Fehértemplom.
Tifenbach Ferenc ügynök Belgrad.
Lajos József mérnök Temesvár.
Eichner Károly tanító Uj-Pazna.
Komlody Ferenc molnár Breska.
Hillebrandt József erdész Szuszek.
Notarosch Dusan kereskedő N.-Beeskerek.

Töve szálloda:

Petrovics Milutin kereskedő Sabacz.
Balázs Lajos postamester Kulpin.
Stepanov János lelkész Ó-Becse.
Szabó Etel szobaleány Szabadka.
Himmelsbach Gyula földbirtokos Kulpin.
Grigorevits Péter lelkész D.-Szt.-Iván.
Fehér Péterné Varga Teréz regálbérő Kiskér.
Elinger Ignácz nyug. tanító Zsablya.
Gruby Jakab utazó Petrovácz.
Roth Jenő kereskedő Petrovoszelló.
Mivtkovics György kereskedő Mitrovicza.

A kis lutri huzásai.

Május 17-én.

Prága	6	5	15	87	69
Lemberg	1	62	52	63	14
N.-Szeben	30	24	87	27	22

Vizállás.

	máj. 16.	máj. 17.		máj. 16.	máj. 17.
	m é t e r			m é t e r	
Duna: Pozsony	2.62	2.55	Tisza: M.-Sziget	1.04	1.06
Komárom	3.04	2.95	Tekeháza	0.80	0.00
Budapest	2.70	2.74	V.-Namény	2.14	2.14
Mohács	3.11	3.16	Tokaj	0.00	2.40
Ujvidék	2.73	2.69	Szolnok	3.85	3.64
Panesova	0.00	2.64	Csongrád	4.45	4.36
Orsova	3.04	3.11	Szeged	5.02	4.91
			T.-Becse	3.43	3.73
			Titel	3.34	3.31

Piaczi ártáblázat

1893-dik évi május hó 16—20-ig.

Mérték vagy súly	Az áruk neve	Súly hektó- literkint	Ára	
			oszt. ér- tékben	frt. kr.
100 kilogramm	Buza	legjobb	78	7 90
		középszerű	76	7 80
	Kétszeres	legjobb	—	—
		középszerű	—	—
	Rozs	legjobb	—	—
		középszerű	—	—
	Arpa	legjobb	68	5 —
		középszerű	—	—
	Zab	legjobb	48	6 50
		középszerű	44	5 50

Kukoricza: 100 kilogr. . . . 68 frt 4.70

Első cs. és kir. szab. Duna-Gőzhajózási Társaság.

MENETREND.

Érvényes 1893. május hó 1-től.

POSTAHAJÓ-JÁRATOK.

Ujvidékről, Zalankemény, Titelre:

Naponta 6 óra 20 perczkor este (első menet május 1-én.)

Ujvidékről, Zimony, Belgrád, Orsovára:

Naponta 6 óra 20 perczkor este (első menet május 1-én.)

Ujvidékről Budapestre:

Naponta 5 órakor reggel (első menet május 1-én.)

Ujvidék, 1893. május hóban.

Az ügynökség.

ELADÓ HÁZ.

Az Ujvidéken kigyó-utca
19. szám alatt levő házam
szabad kézből azonnal eladó.
A ház mindenkor megte-
kinthető.

LUCZIÁNOVICS FERENCZ
MITROVICZ.

Bécs, 1873. Érdem-érem.	Budapest 1885. Nagy díszokl.	Zágráb, 1891. Díszoklevél.	Eszék, 1889. Díszoklevél.	N.-Palánkán, 1887. Arany-érem.	London, 1878. Díszoklevél.
----------------------------	---------------------------------	-------------------------------	------------------------------	--------------------------------------	-------------------------------

CSIK JÓZSEF
cs. és kir. kizárólag szabadalm.

első szerémi portland-czement és vízhatlan mészgár
BEOSINBAN.

Központi iroda és raktár: BUDAPESTEN, V., Rudolf-rakpart 8.
ajánlja a t. építész és építőmester urak, építkezési vállalatok, földbirtokosok, községi és egyházi előljáróságok, valamint a n. é. építő-közönség becses figyelmébe saját gyártmányu

Portland-czement és vízhatlan meszt

melyek mindenkor egyenlő jó minőségben szállítatnak. — Árjegyzékek s magyarázat 9—26 kívánatra készséggel megküldetik.

Páris, 1867. Bronz-érem.	Kecskemét, 1872. Ezüst-érem.	Ujvidék, 1875. Arany-érem.	Szeged 1878. Érdem-érem.	Trieszt, 1883. Arany-érem.
-----------------------------	---------------------------------	-------------------------------	-----------------------------	-------------------------------

HÁROMSZINŰ NYOMÁS!

HÁROMSZINŰ NYOMÁS!

NYOMTATVÁNYOKAT

magyar, német, szerb és horvát nyelven a leggyorsabban
és legjutányosabb áron készít

Hirschenhauser Benő

könyvnyomdája, mely a legnagyobb igényeknek is megfelelő
módon van felszerelve.

Ujvidék, futtaki utcza, Adamovich-féle ház.

Mindennemű nyomtatvány a legszebb kivitelű s olcsó áru.

Kereskedők, vendéglősök, magánosok, stb. stb. részére min-
dennemű levél-, számla, memorandum- árjegyzék, jelentés
stb. másnemű nyomtatványok.

Név- czimjegy, eljegyzési s házassági jelentések, meghívók
és étlapok.

Falragaszók, röpiratok, táblás és egyéb kezelési nyomtatványok
községek, gyárak, pénzüzetek részére.

Regálebérlők részére mindennemű nyom-
tatvány a leggyorsabban eszközendő.

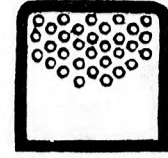
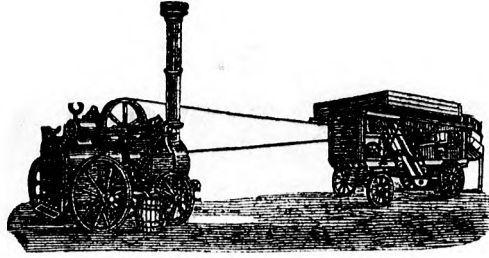
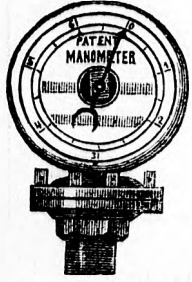
Háromszinű nyomás!

I. UJVIDÉKI GAZDASÁGI GÉPGYÁR ÉS FÉMÖNTŐDE
ZIKMUND és TÁRSA

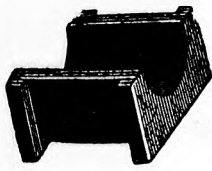
RÉZMŰVES-UTCZA 19. SZ.

UJVIDÉKEN

VÖRÖSMARTY-UTCZA 14. SZ.

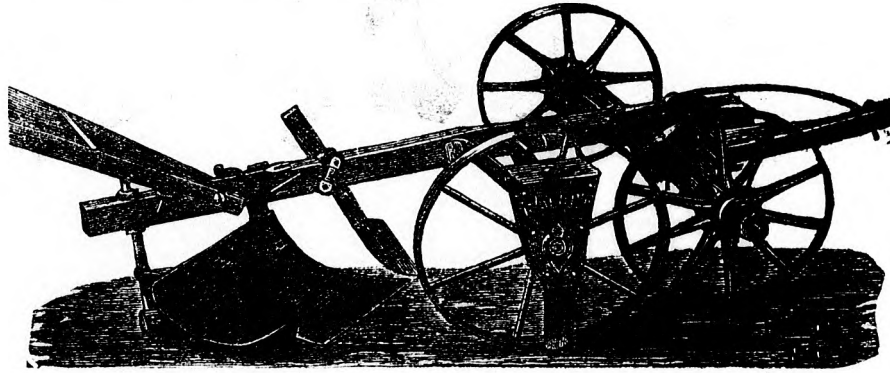
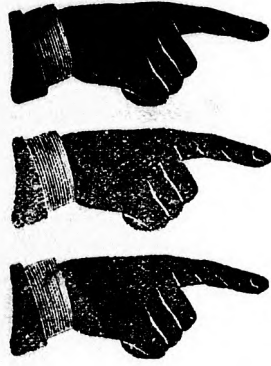
AJÁNlja A BEKÖVETKEZŐ GAZDASÁGI IDÉNYRE **LEGJOBB**

GÖZCSÉPLŐ GÉPEIT

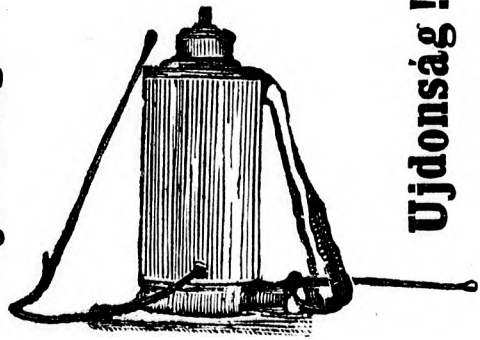

ÉS LEGUJABB SZABADALMAZOTT KUKORICZA SORVETŐGÉPEIT

TOVÁBBÁ A LEGTÖKÉLETESÉBB **PERONOSPORA** KÉSZÜLÉKEK.

Ujdonság!

Ujdonság!

Ila sz. Hengeralaku „Austria“ fecskendő

egyszerű vagy kettősen működő sugárszóróval, teljesen kalapált vörösrézről, erős és szilárd szerkezettel; ez igen magas légnyomás lehetségesé teszi a *legfinomabb sugárszórást és fecskendezést*. A készülék könnyen kezelhető és a legmagasabb szakkörökben mint a *legjobb fecskendő* ismertetett el a javított peronospora készülékek terén.

Ára egyszerű sugárszóróval drbként **csak** fit 17.—
 „ kettős „ „ „ 18.—

I Ib Gömbölyded-alak.

Ezen fecskendő ürtartalma 18 liter, igen erős szerkezetű, miáltal az érdekelt körökben a legrövidebb idő alatt nyert elismerést.

Ezen fecskendő puttonya is teljesen vörös rézből készült.

Ára darabonként **csak** frt 19.—

Ujdonság!

Ujdonság!

